

โลกวรรค

๔. อภยราชกุมารวตฺถุ. (๑๔๐) (วุจฺเจเต)

"เอถ ปสฺสณิมํ โลกนฺตฺติ อิมํ ฐมฺมเทสนํ สตุถา เวพฺพวเน วิหรนฺโต
อภยราชกุมารํ อารพฺภ กเถสิ.

ตสฺส กิร ปจฺจนตํ วุปฺสเมตฺวา อากตสฺส ปิตา พิมฺพิสาโร ตุ
สิตฺวา เอกํ นจฺจคฺตฺกุสลํ นาฏกิตฺถิ ทตฺวา สตุตฺตาหํ รชฺชมทาสิ.

โส (ราชกุมารโ) สตุตฺตาหํ เกหา พหิ อนิกฺขนฺโตว รชฺชสิริํ อนุก
วิทฺวา อฏฺฐเม ทิวเส นทีตฺติตฺถํ คนฺตฺวา นหาตฺวา อุตฺถยานํ ปวิ
สิตฺวา สนฺตติมฺหามตฺโต วิย ตสฺสา อิตฺถิยา นจฺจคฺตํ ปสฺสนฺโต นิ
สํสิ. สปิ(อิตฺถิ) ตํขณฺเวย สนฺตติมฺหามตฺตสฺส นาฏกิตฺถิ วิย สตุ
ถกฺวาตานํ วเสน กาลมกาสิ.

กุมารโ ตสฺสา กาลกิริยาย อุปฺปนฺนโสโก "น เม อิม
° โสกํ จเปตฺวา สตุถารํ อญฺเอย นิพฺพาเปตฺุ สกฺขิสฺสตีติ(จินฺเตต
วา) สตุถารํ อุปสํกมิตฺวา "ภนฺเต โสกํ เม นิพฺพาเปถาติ อาห.

สตุถา ตํ(กุมารํ) สมสฺสาเสตฺวา "ตยา หิ กุมาร อิมิสฺสา อิตฺถิ
ยา เอวเมว มตฺกาเล โรทนฺเตน ปวตฺติตานํ อสฺสฺนํ อนมตฺคฺเค สํ
สारे ปมาณํ นตฺถิติ วตฺวา ตาย เทสฺนาย โสกสฺส ตนฺนํ ภูวํ
วา "กุมาร มา โสจฺจิ, พาลชนานํ สํสํทณฺณจฺฉานํ เอตํ (จฺฉานํ) (โหติ) น
ติ วตฺวา อิมํ คาถมาห "เอถ ปสฺสณิมํ โลกํ จิตฺตํ ราชรตฺนํ, ยตฺถ
(อตฺตภาเว)พาลา วิสํทณฺติ,นตฺถิ(ตตฺถ)สํโก วิชานตํ(ชนานํ) นติ.

ตตฺถ(คาลายํ) "เอถ ปสฺสณณํ (สตุถา) ราชกุมารเมว สนฺธายาห.

อิม โลกนุติ:(ปททวยสฺส) อิม ขนฺธโลกาทีสงฺขาตํ อตฺตภาวํ(อิตฺติ อตฺ
โถ) จิตฺตฺนุติ:(ปทสฺส) สตฺตฺรตนาทีวิจิตฺตํ ราชฺรณํ วย วตฺถาลงฺการาที
วิจิตฺตํ.

ยตฺถ พาลาติ:(ปททวยสฺส) ยสฺมี อตฺตภาเว พาลา เอว วิสึทฺ
ติ.(...) วิชานตฺนุติ:(ปทสฺส) วิชานนฺตานํ ปน ปณฺทิตานํ(ชนานํ) เอตฺถ
(อตฺตภาเว) รากสงฺคาทีสุ(สงฺเคสุ) เอโกปี สงฺโค นตฺถิตฺติ อตฺโถ.

เทสนาวสาเน ราชกุมารโ สโตปาตฺตติฬเล ปติฏฺฐหิ.

สมปตฺตานํปี(ชนานํ) สาทฺถิกา ธมฺมเทสนา อโหสึติ.

อภยราชกุมารวตฺถ (นิฏฺฐิตํ).